

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Algemene Maatregel van Bestuur: wet integrale suïcidepreventie

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Indirect: mensen met suïcidale gedachten, personen en organisaties die te maken krijgen met (pogingen tot) suïcide en de gevolgen hiervan.
Direct: gemeenten in Nederland en ministeries betrokken bij suïcidepreventie

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Kennis over suïcides: Stichting 113 Zelfmoordpreventie
Ervaring met landelijk beleid: acht ministeries hebben in meer of mindere mate aandacht voor suïcidepreventie in hun beleid opgenomen.
Ervaring met lokaal beleid: circa 50 gemeenten in Nederland hebben beleid ontwikkeld voor suïcidepreventie

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

VNG als vertegenwoordiger van gemeenten en ook stichting 113 Zelfmoordpreventie zijn aan de voorkant betrokken bij deze AMvB.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Het aantal suïcides in Nederland is hoog. De oorzaken kennen verschillende factoren die niet alleen op het VWS domein zich bevinden. Uitdaging is om integraal beleid te maken op suïcidepreventie: zowel landelijk als lokaal om op die manier in te zetten op minder suïcides

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Die zijn verschillend van aard: bestaanszekerheid (armoede/schulden), toegang tot zorg, maar ook vroegtijdig signaleren en het taboe op het praten over suïcides zijn belangrijke factoren. Maar ook de impact van sociaal media, ontwikkelingen in de maatschappij (wooncrisis, verdere popularisatie) en in de wereld (toekomstperspectief) en de prestatiedruk op school, werk en binnen iemands sociale leven.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Jaarlijks rond de 1.900 suïcides in Nederland; meer dan 40.000 suïcidepogingen en een onbekend aantal mensen met suïcidale gedachten. De impact van één suïcide is groot (raakt circa 135 personen).

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Het huidige beleid zet in op mensen met suïcidale gedachten toeleiden naar hulp en ondersteuning: hulplijn 113. Daarnaast inzicht verkrijgen in waarom mensen suïcidaal zijn en waarom ze suïcide plegen.
Tot nu toe vrijblijvend en met incidentele middelen.
Door het initiatiefwetsvoorstel krijgt de Rijksoverheid een taakopdracht om landelijk beleid op te stellen en worden middelen structureel gemaakt.
Dit blijkt op basis van internationaal onderzoek in landen waar reeds een wet is rondom suïcidepreventie. Van belang is dat overheden met de wet ook echt beleid gaan ontwikkelen met de financiële middelen die zij daarvoor beschikbaar hebben.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Met de in de AMvB opgenomen elementen worden zowel de landelijke als de lokale overheden vanuit kennis ondersteund en wordt kennis vertaald naar praktische instrumenten (handreikingen, handleidingen, richtlijnen etc). Als dit niet wordt uitgevoerd is het handelingsperspectief voor overheden wel beschikbaar aan de hand van kennis, maar is het aan elk departement en/of gemeenten om dit zelf te vertalen naar hun eigen situatie. Daarmee verlies je tijd en capaciteit en daarmee ook niet effectief inzetten van financiële middelen.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Verminderen van het aantal suïcidepogingen en suïcides in Nederland door landelijk integraal suïcidepreventiebeleid vorm te geven.
Output van deze AMvB is een vierjarige landelijke agenda met daarin opgenomen een communicatiestrategie als ook het ontwikkelen/continueren van het huidige onderzoeksprogramma

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Aan doel 3: goede gezondheid en welzijn

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

De indieners van de wet hebben ingezet op landelijk beleid waardoor aandacht wordt gegeven aan integrale suïcidepreventie. Dit met de huidige financiën (rijk) en nieuwe financiën (lokaal).

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Het huidige beleid geeft al invulling aan een landelijke agenda en onderzoeksprogramma. Deze worden verder doorontwikkeld dan wel gecontinueerd.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

In de afgelopen jaren is een deel van de aanpak met incidentele middelen gefinancierd. Door het beschikbaar stellen van structurele middelen krijgt de aanpak van suïcidepreventie een minder vrijblijvend karakter.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Met deze beleidsopties (uitwerking AMvB) wordt het onderwerp suïcidepreventie conform wettelijke opgave uitgewerkt in landelijke regels om te komen tot integrale suïcidepreventie. Onderdeel van dit beleid is het inzetten op het gesprek zodat dit enerzijds bijdraagt aan het doorbreken van het taboe op het praten over suïcide. Anderzijds helpt dit mensen met suïcidale gedachten naar hulp of zorg toe te leiden, wat mogelijk leidt tot minder pogingen en suïcides met een fatale afloop.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Een uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden wordt eind 2024 opgeleverd.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

Uitwerking van een AMvB horende bij de wet integrale suïcidepreventie

- b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));

- brede maatschappelijke impact?

De AMvB zet in op landelijke richtlijnen om (landelijk en lokaal) te komen tot landelijk integrale suïcidepreventie. Vanuit deze AMvB worden partijen ondersteund om de wettelijke taak uit te kunnen (gaan) voeren.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Het beschikbaar blijven van financiële middelen voor deze AMvB

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Die maakt onderdeel uit van de verdere uitwerking van de in de AMvB genoemde elementen als ook in de vierjarige landelijke nota gezondheidsbeleid (als onderdeel van de beleidscyclus van de wet publieke gezondheid).